

ДУК "Свіслацкая раённая бібліятэка"

Адзел бібліятэчнага маркетынгу

Гісторыя раёна ў датах

*(да 80-годдзя з дня ўтварэння
Свіслацкага раёна)*

Свіслач, 2020

15 студзеня 1940 года Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР створаны Свіслацкі раён у складзе Беластоцкай вобласці.

У К А З ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА БССР об образовании районов в Барановичской, Белостокской, Брестской, Вилейской и Пинской областях Белорусской ССР

1. Ныне существующее деление Барановичской, Белостокской, Брестской, Вилейской и Пинской областей БССР на уезды упразднить, установив деление областей на районы.

2. Образовать в областях, указанных в статье первой настоящего указа, следующие районы с установлением их границ согласно прилагаемым описаниям и карте:

БАРАНОВИЧСКАЯ ОБЛАСТЬ

- 1) Бытенский — с районным центром в селении Бытье.
- 2) Валевковский — с районным центром в селении Валевка.
- 3) Василишковский — с районным центром в городском поселке Василишки.
- 4) Воложинский — с районным центром в городе Воложин.
- 5) Вороновский — с районным центром в селении Вороново.
- 6) Городищенский — с районным центром в городском поселке Городище.
- 7) Дятловский — с районным центром в городском поселке Дятлово.
- 8) Желудокский — с районным центром в городском поселке Желудок.
- 9) Зельвенский — с районным центром в городском поселке Зельва.
- 10) Ивенецкий — с районным центром в городском поселке Ивенец.
- 11) Ивьевский — с районным центром в городском поселке Ивье.
- 12) Клецкий — с районным центром в городе Клецк.
- 13) Козловщинский — с районным центром в поселке Козловщина.
- 14) Лидский — с районным центром в городе Лида.
- 15) Ляховичский — с районным центром в городе Ляховичи.
- 16) Любеченский — с районным центром в селении Любча.
- 17) Мирский — с районным центром в городском поселке Мир.
- 18) Мостовский — с районным центром в селении Мосты.
- 19) Несвижский — с районным центром в городе Несвиж.
- 20) Новогрудский — с районным центром в городе Новогрудок.
- 21) Новомышский — с районным центром в селении Новая Мышь.
- 22) Радунский — с районным центром в селении Радунь.
- 23) Слободский — с районным центром в городе Слобод.
- 24) Столбцовский — с районным центром в городе Столбцы.
- 25) Щучинский — с районным центром в городском поселке Щучин.
- 26) Юратинский — с районным центром в селении Юратинки.

Города Барановичи и Лида выделить в самостоятельные административно-территориальные единицы областного подчинения.

1

БЕЛОСТОКСКАЯ ОБЛАСТЬ

- 1) Августовский — с районным центром в городе Августов.
- 2) Белостокский — с районным центром в городе Белосток.
- 3) Бельский — с районным центром в городе Бельск.
- 4) Брянский — с районным центром в городском поселке Брянск.
- 5) Волковысский — с районным центром в городе Волковыск.
- 6) Гравский — с районным центром в городе Гравево.
- 7) Гродненский — с районным центром в городе Гродно.
- 8) Домбровский — с районным центром в городском поселке Домброво.
- 9) Едвабновский — с районным центром в городском поселке Едвабно.
- 10) Заблудовский — с районным центром в городском поселке Заблудов.
- 11) Замбровский — с районным центром в городе Замбров.
- 12) Кольновский — с районным центром в городе Кольно.
- 13) Крынковский — с районным центром в городе Крынки.
- 14) Лапский — с районным центром в городе Лапы.
- 15) Ломжинский — с районным центром в городе Ломжа.
- 16) Меньковский — с районным центром в селении Меньки.
- 17) Поречский — с районным центром в селении Порече.
- 18) Свислочьский — с районным центром в городе Свислочь.
- 19) Скидельский — с районным центром в городском поселке Скидель.
- 20) Снядовский — с районным центром в селении Снядово.
- 21) Соколовский — с районным центром в городе Соколка.
- 22) Сопоткинский — с районным центром в городском поселке Сопотки.
- 23) Цехановецкий — с районным центром в городе Цехановец.
- 24) Чижевский — с районным центром в городском поселке Чижев.

Города Белосток, Гродно и Ломжа выделить в самостоятельные административно-территориальные единицы областного подчинения.

БРЕСТСКАЯ ОБЛАСТЬ

- 1) Антопольский — с районным центром в селении Антополь.
- 2) Березовский — с районным центром в городе Береза.
- 3) Брестский — с районным центром в городе Брест.
- 4) Высоковский — с районным центром в городе Высокое.
- 5) Гайновский — с районным центром в городе Гайновка.
- 6) Дивинский — с районным центром в селении Дивин.
- 7) Домачевский — с районным центром в городском поселке Домачево.
- 8) Жабинковский — с районным центром в селении Жабинка.
- 9) Каменецкий — с районным центром в городском поселке Каменец.
- 10) Клецельский — с районным центром в городском поселке Клецели.
- 11) Кобринский — с районным центром в городе Кобрин.
- 12) Коссовский — с районным центром в городе Коссово.
- 13) Малоритский — с районным центром в селении Малорита.
- 14) Порозовский — с районным центром в селении Порозов.

2

- 15) Пружачский — с районным центром в городе Пружаны.
- 16) Ружанский — с районным центром в городском поселке Ружаны.
- 17) Семятинский — с районным центром в городе Семятин.
- 18) Шерешевский — с районным центром в селении Шерешево.

Город Брест выделить в самостоятельную административно-территориальную единицу областного подчинения.

ВИЛЕЙСКАЯ ОБЛАСТЬ

- 1) Браславский — с районным центром в городском поселке Браслав.
- 2) Видзевский — с районным центром в городском поселке Видзы.
- 3) Глубокский — с районным центром в городе Глубокое.
- 4) Годутишковский — с районным центром в селении Годутишки.
- 5) Дисненский — с районным центром в городе Дисна.
- 6) Докшицкий — с районным центром в городе Докшицы.
- 7) Дунявельский — с районным центром в городском поселке Дунявель.
- 8) Ильянский — с районным центром в селении Илья.
- 9) Кривичский — с районным центром в селении Кривичи.
- 10) Куренский — с районным центром в селении Куренец.
- 11) Миорский — с районным центром в селении Миоры.
- 12) Молодеченский — с районным центром в городе Молодечно.
- 13) Мядельский — с районным центром в селении Мядель.
- 14) Островский — с районным центром в селении Островец.
- 15) Ошмянский — с районным центром в городе Ошмяны.
- 16) Плиссский — с районным центром в селении Плисса.
- 17) Поставакский — с районным центром в городе Поставы.
- 18) Радшковичский — с районным центром в городском поселке Радшковичи.
- 19) Свенянский — с районным центром в городе Свеняны.
- 20) Свирский — с районным центром в селении Свирь.
- 21) Сморгонский — с районным центром в городе Сморгонь.
- 22) Шарковщинский — с районным центром в селении Шарковщина.

Город Вилейку выделить в самостоятельную административно-территориальную единицу областного подчинения.

ПИНСКАЯ ОБЛАСТЬ

- 1) Ганцевичский — с районным центром в городском поселке Ганцевичи.
- 2) Давид-Городокский — с районным центром в городе Давид-Городок.
- 3) Дрогичинский — с районным центром в городском поселке Дрогичин.
- 4) Жабчицкий — с районным центром в селении Жабчицы.
- 5) Ивановский — с районным центром в городском поселке Иваново.
- 6) Ленинский — с районным центром в селении Ленин.
- 7) Логишинский — с районным центром в селении Логишин.
- 8) Лунинский — с районным центром в городе Лунинец.

3

- 9) Пинский — с районным центром в городе Пинск.
- 10) Столинский — с районным центром в городе Столин.
- 11) Телеханский — с районным центром в селении Телеханы.

Город Пинск выделить в самостоятельную административно-территориальную единицу областного подчинения.

3. Поручить Областным Исполнительным Комитетам Барановичской, Белостокской, Брестской, Вилейской и Пинской областей уточнить границы районов с учетом границ землепользования населенных пунктов, а также представить на утверждение Президиума Верховного Совета БССР проект образования в районах сельских и поселковых Советов.

г. Минск
15 января 1940 г.

Председатель Президиума Верховного Совета БССР
Н. НАТАЛЕВИЧ
Секретарь Президиума Верховного Совета БССР
Л. ПАПКОВ

12 кастрычніка 1940 года – раён падзелены на 16 сельсаветаў (іх колькасць, назвы і граніцы ў 1945–2014 гады неаднаразова змяняліся).

1940 год – створана раённая арганізацыя бытавога абслугоўвання насельніцтва, гандлёвая арганізацыя раёна (райспажыўсаюз).

26 ліпеня 1941 года – нямецка-фашысцкія войскі ўвайшлі ў Свіслач і ўсталявалі жорсткі акупацыйны рэжым.

Лістапад 1941 года – створана яўрэйскае гета. За гады яго існавання ў жывых засталася менш за палову яўрэйскага насельніцтва.

1943 год – у вёсцы Сабалькі дзейнічала партызанская брыгада імя Чапаева. 29 лістапада тут выйшаў першы нумар газеты “Свіслацкая праўда”.

17 ліпеня 1944 года – Свіслач вызвалена ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Ліпень 1944 года – створаны райваенкамат.

Ліпень 1944 года – аднавіла сваю дзейнасць Свіслацкая раённая бібліятэка.

Жнівень 1944 года – створана Свіслацкае лясніцтва.

1 верасня 1944 года – створана Свіслацкае аддзяленне Дзяржбанка СССР.

20 верасня 1944 года – Свіслацкі раён увайшоў у склад Гродзенскай вобласці.

Верасень 1944 года – пачаў дзейнічаць кінатэатр “Звязда”.

16 жніўня 1945 года – частка тэрыторыі раёна (3 сельсавета) перададзены Польшчы.

1948–1950 гады – праведзена калектывізацыя сельскай гаспадаркі, утвораны калгасы.

1948 год – у Свіслацкім раёне створана першая станцыя хуткай дапамогі. Пачалося будаўніцтва Свіслацкай гідраэлектрастанцыі з мэтай забеспячэння вёсак электраэнергіяй.

1949 год – у Свіслачы адчынена школа.

1951 год – пачала сваю дзейнасць Свіслацкая раённая ветэрынарная станцыя.

1953 год – адчыніўся раённы Дом культуры.

1953 год – пачала работу Свіслацкая дзіцячая бібліятэка.

1953 год – адкрыты помнік на брацкай магіле воінаў-вызваліцеляў у цэнтры Свіслачы.

1954 год – у Свіслачы адчынены Дом піянераў.

1958 год – Поразава атрымала статус гарадскога пасёлка.

25 снежня 1960 года – пачаліся заняткі ў Свіслацкай школе-інтэрнаце.

1 ліпеня 1963 года – пачала дзейнічаць Свіслацкая дзіцяча-юнацкая спартыўная школа.

1963 год – цэнтральная раённая аптэка размясцілася ў новым будынку.

1963 год – пабудаваны новы будынак раённай паліклінікі.

1964 год – створаны райбыткамбінат.

Кастрычнік 1965 года – утвораны Свіслацкі гарпалівазбыт.

1966 год – адчынена Свіслацкая дзіцячая музычная школа.

1966 год – пачаў працаваць харчкамбінат.

1966 год – створана ДЭУ № 209.

1 лютага 1967 года – утворана будаўніча-мантажнае ўпраўленне.

1968 год – створаны гідралагічны заказнік рэспубліканскага значэння “Дзікае” для зберажэння ў натуральным стане асноўнай часткі балота.

Сакавік 1971 года – утвораны Свіслацкі філіял аўтакалоны № 2429.

1972 год – узведзены новы будынак Свіслацкай райбальніцы.

1976 год – адчынены Свіслацкі гісторыка-краязнаўчы музей.

5 кастрычніка 1979 года – пачала сваю дзейнасць райсельгасхімія.

1979 год – на чыгуначнай станцыі Свіслач пабудаваны шляхі № 10 і № 11 для перавозкі імпортных грузаў.

1981 год – пачала працаваць Свіслацкая фабрыка лазовай мэблі.

1986 год – да Свіслачы падведзены прыродны газ.

1988 год – узведзены новы будынак РДК.

16 ліпеня 1989 года – адкрыты помнік-мемарыял землякам, загінуўшым у барацьбе з нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

25 ліпеня 1995 года – Свіслач наведаў Патрыярх Маскоўскі і ўсяе Русі Алексій II.

20 кастрычніка 1995 года – у адну адміністрацыйную адзінку аб’яднаны г.п.Свіслач і Свіслацкі раён.

1 студзеня 1996 года – арганізаваны раённы вузел паштовай сувязі, у склад якога ўваходзіла 25 аддзяленняў сувязі.

1996 год – створана раённая асацыяцыя воінаў-інтэрнацыяналістаў.

1998 год – г.п. Свіслач быў прызнаны лепшым у абласным і рэспубліканскім аглядзе-конкурсе сярод малых гарадоў Рэспублікі Беларусь.

2000 год – Яніна Карольчык, ураджэнка в. Хрышчонавічы, заваявала залаты медаль Алімпійскіх гульняў у штурханні ядра – першы ў гісторыі лёгкай атлетыкі Гродзенскай вобласці.

14 снежня 2000 года – Свіслач атрымала статус горада раённага падпарадкавання.

21 ліпеня 2002 года – Свіслацкі раён наведаў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнка.

Лістапад 2003 года – адчынена дзяржаўная ўстанова “Свіслацкі цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва”.

2004 год – упершыню ў Рэспубліцы Беларусь на Свіслаччыне прайшло рэгіянальнае свята лесу “Гамоняць пушчы беларускія...”.

2004 год – у г.п. Поразава ўвялі ў эксплуатацыю амбулаторыю ўрача агульнай практыкі.

17 ліпеня 2004 года – урачыста адкрыты памятны знак на месцы гібелі Героя Савецкага Саюза М.П.Масонава ў Свіслачы.

2005 год – прайшоў першы рэспубліканскі турнір па вольнай барацьбе памяці А.Саўко, чэмпіёна свету сярод моладзі, пераможца Кубка свету сярод моладзі, удзельніка Алімпійскіх гульняў, неаднаразовага прызёра сусветных і еўрапейскіх спаборніцтваў.

2005 – 2010 гады – у раёне створана 11 аграгарадкоў.

2006 год – адчынена радыётэлевізійная перадаючая станцыя ў Свіслачы.

14 ліпеня 2007 года – Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 279 зацверджаны геральдычныя сімвалы г. Свіслач і г.п. Поразава – герб і сцяг.

Снежань 2004 года – выйшла ў свет кніга-хроніка “Памяць. Свіслацкі раён” у выдавецтве “Беларусь”.

5 ліпеня 2009 года – устаноўлены памятны знак воінам-інтэрнацыяналістам у Свіслачы.

Кастрычнік 2011 года – закончана будаўніцтва аўтадарогі “Аб’езд тэрыторыі Нацыянальнага парку “Белавежская пушча”.

2012 год – у г.п. Поразава адкрылася аўтазаправачная станцыя – 500-я АЗС у сістэме прадпрыемстваў канцэрна “Белнафтахім”.

2012 год – пасля капітальнага рамонту пачалі сваю дзейнасць гарадская паліклініка, Свіслацкая дзіцячая школа мастацтваў.

2013 год – на базе дзяржаўнай установы “Свіслацкі фізкультурна-спартыўны клуб” быў створаны турысцка-інфармацыйны цэнтр.

24 жніўня 2013 года – прайшло першае рэгіянальнае свята “Свіслацкі кірмаш” у межах трансгранічнага супрацоўніцтва паміж Рэспублікай Беларусь, Літвой і Латвіяй.

2014 год – прайшоў першы адкрыты рэгіянальны плэнэр-конкурс юных мастакоў “Симфония величия Беловежской пуши”.

Красавік 2015 года – адчынены пасля рэканструкцыі будынак Прадстаўніцтва Белдзяржстраху па Свіслацкаму раёну.

9 жніўня 2015 года – адчынены сквер “Ад мінулага да сучаснасці” у Свіслачы.

2015 год – аграсядзіба “Фальварак “У Рыся” стала ўладальнікам Гран-пры рэспубліканскага конкурсу “Лепшая аграсядзіба 2014 года”.

2015 год – у в. Стокі адчынены Дом паляўнічага і рыбалова.

Студзень 2016 года – адчынены новы будынак Свіслацкага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях.

6 мая 2016 года – адкрыты памятны знак “Памяці салдат – ахвяр Першай сусветнай вайны”.

Кастрычнік 2016 года – у Поразава адчынены парк адпачынку.

2016 год – Свіслацкі раён стаў пераможцам у Рэспубліканскім конкурсе “Лепшы горад (раён) і вобласць для бізнэсу Беларусі – 2016” у намінацыі, устаноўленай для Гродзенскай вобласці.

11 чэрвеня 2017 года – прайшоў першы абласны кніжны фестываль “Кніга і час”.

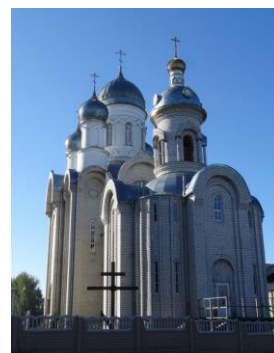

18 лістапада 2017 года – у Свіслачы прайшоў абласны фестываль-кірмаш працаўнікоў сяла “Дажынкi–2017”.

2017 год – устаноўлены новы манумент – шпіль на гарадской плошчы ў Свіслачы, амаль дакладная копія таго, які быў у XVIII стагоддзі ў часы графа Вінцэнта Тышкевіча.

2 чэрвеня 2019 года – асвешчана царква Ражства Прасвятой Багародзіцы ў Свіслачы.

11 снежня 2019 года – Поразаўская банкуха – незвычайны кандытарскі выраб, знешне падобны на калючую ялінку, які ў разрэзе нагадвае малюнак спіленага дрэва, – папоўніла Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь нематэрыяльнай культурнай спадчыны.